

Abstracts

Johan De Caluwe - Dat de studie Nederlands minder studenten trekt dan vroeger kan toe te schrijven zijn aan een veelheid van factoren. Gegeven die diversiteit aan factoren zijn snelle pr-campagnes ten gunste van talenstudies, en in het bijzonder dan de studie van het Nederlands, ongetwijfeld goedbedoeld maar in de praktijk vrijwel zinloos. Laten we alvast eerst een antwoord zoeken op vragen als:

Waarom houden we vast aan een vak 'Nederlands'? Waarom hebben we geen aparte vakken over 'taal' in de ruimste zin van het woord, over 'literatuur' in de breedste betekenis van het woord? Waarom houden we vast aan een opleiding 'taal- en letterkunde: twee talen'?

Karin Echten - In Nederland vinden leerlingen (een deel van) de lessen Nederlands saai, omdat er te veel tijd naar zakelijk lezen / tekst met vragen gaat. Tegelijkertijd vinden de docenten het moeilijk om andere lessen te geven: de helft van het eindcijfer wordt bepaald door het Centraal Examen dat alleen tekst met vragen is, met teksten die niet over ons vakgebied gaan, plus: docenten hebben geen tijd allerlei mooi lesmateriaal te ontwikkelen. Ik vind dus dat er twee zaken moeten veranderen: de teksten van het examen moeten over ons vakgebied gaan én er moet lesmateriaal komen, m.n. voor de taalwetenschap (voor de literatuurwetenschap is er al veel, maar meer is altijd welkom). Dan wordt het schoolvak interessanter voor iedereen en dat zal meer studenten Neerlandistiek opleveren.

Wim Vandenbussche - Neerlandistiek als taalpolitiek

Het komt de neerlandistiek toe om een aantal duidelijke en geëngageerde taalpolitieke standpunten in te nemen - en waar nodig ook de stem te verheffen - in volgende domeinen (en mogelijk nog een aantal andere):

- de maatschappelijke rol van de Nederlandse standaardtaal
- een goed begrip van de functie en meerwaarde van taalvariatie
- de positie van het Nederlands als wetenschaps- en onderwijstaal
- de sociale en politieke rol van de neerlandistiek extra muros

Theo Witte - De neerlandistiek heeft in het Nederlandse taalgebied niet alleen een wetenschappelijke maar ook een noodzakelijke maatschappelijke verantwoordelijkheid. Dit laatste vraagt om meer engagement met maatschappelijke kwesties zoals culturele identiteit, verspreiding literair erfgoed, bestrijding laaggeletterdheid, verengelsing van het onderwijs en de inhoud en kwaliteit van het taal- en literatuuronderwijs.

José Vandekerckhove - Zieltjes winnen

De interesse voor hogere studies neerlandistiek begint mijns inziens in het secundair onderwijs. Blijkbaar loopt er bij de invulling van het schoolvak Nederlands dus ook een en ander minder gesmeerd. We maken een stand van zaken op en suggereren enkele manieren om uit de impasse te raken.

Dirk De Geest - Momenteel staat de culturele canon, meer dan ooit, ter discussie. Daarbij gaat het niet zozeer om de canon als principe als wel om de 'instrumentalisering' ervan (door de politiek maar ook de literaire instituties en het onderwijs). In mijn tussenkomst wil ik laten zien in welke opzichten de kritiek op de canon relevant kan zijn voor de studie van literatuur, maar ook hoe de omgang met de canon noodzakelijk blijft (en misschien nog meer noodzakelijk is dan in het verleden). Daartoe is het wel nodig om een open en dynamisch perspectief op de canon te ontwikkelen.

Peter-Arno Coppen - Naar een analyse van de inhoud van de neerlandistiek

De vermeende crisis in de neerlandistiek wordt beargumenteerd vanuit de interne verdeeldheid binnen de discipline, en vanuit de inhoudelijke armoede van het schoolvak Nederlands en de gevolgen voor de instroom in de studie. Als oplossing wordt gepleit voor samenwerking en integratie van de neerlandistische subdisciplines. Maar wat is het dat hen verbindt? Is er wel een eenheid van de neerlandistiek?

In deze bijdrage pleit ik voor een inhoudelijke analyse van het gehele neerlandistische wetenschapsgebied, vanuit centrale inzichten die relevant zijn voor alle subdisciplines van het vak.

Lieve De Wachter - Neerlandistiek in crisis? Daar is Calimero weer! Is de neerlandistiek echt in crisis? Afgaande op de berichten in sommige media moeten we ons grote zorgen maken. Het taalvaardigheidsniveau van studenten zou spectaculair dalen en enkel kneusjes zouden nog een studie Nederlands overwegen.... En dat terwijl er nog nooit zoveel moeite is gedaan om zowel taal als literatuur via taaltechnologische toepassingen te actualiseren en er nog nooit zoveel landen zijn geweest (42 maar liefst!) waar je tegenwoordig Nederlands kan studeren.

Laten we ophouden met onszelf, onze studenten en ons vakgebied naar beneden te halen. Ja, de eindtermen secundair onderwijs voor Nederlands moeten scherper en ja, we moeten streng zijn voor de taalvaardigheid van onze studenten, maar laat ons het kind niet met het badwater weggooien... Een betere samenwerking tussen universiteit en secundair onderwijs, tussen vakspecialisten en leerkrachten kan er samen met een helder en krachtig talenbeleid voor zorgen dat de neerlandistiek een krachtige nieuwe bloei kent.